KUBA RESPUBLIKASINING JAHON IQTISODIYOTIDAGI O‘RNI.

Ilmiy rahbar katta o‘qituvchi K. A. Xaydarova,
bak. B. X. Zaripboyeva
22-66 guruh Toshkent kimyo- texnologiya
instituti, Sanoat iqtisodiyoti va menejmenti kafedrasi

Kuba (Cuba), Kuba Respublikasi (República de Cuba)-Vest-Indiyadagi davlat. Kuba orol va Katta Antil orollari guruhiga kiruvchi 1600 dan ortiq mayda orolda joylashgan. Maydoni 110,86 ming km². Aholisi 11,2 mln. kishi (2001). Poytaxti-Ganava shahri Ma’muriy jihatdan 14 viloyat (provincia)ra, viloyatlar munitsipiyalarga bo‘lingan.

Kuba-sotsialistik davlat. Amaldagi konstitutsiyasi 1976-yil umumxalq referendumida ma’qullangan, unga 1992-yilda tuzatishlar kiritilgan. Davlat hokimiyatining oliy organi va qonun chiqaruvchi organ-Xalq hokimiyati milliy assambleyasi; uning deputatlari orasidan Davlat kengashi raisi, uning birinchi o‘rinbosari va 5 o‘rinbosari, kotibi va 23 a’zosi saylanadi. Davlat kengashining raisi (Raul Kastro) davlat va hukumat boshlig‘i hisoblanadi, milliy mudofaa kengashiga boshchilik qiladi. Oliy ijroiya organi-Vazirlar kengashi (hukumat). Uning a’zolari Xalq hokimiyati milliy assambleyasi tomonidan tasdiqlanadi.

1945-yildan BMTa’zosi. 1992-yilda O‘zbekiston Respublikasi mustaqilligini tan olgan. Milliy bayramlari: 1-yanvar - Ozodlik kuni (1959), 26-iyul - Milliy qo‘zg‘olon kuni (1953).

Iqlimi - tropik, yil davomida havo harorati va nisbiy namlik yuqori darajada bo‘ladi, yomg‘irli mavsum - may - oktabr Eng katta daryosi Kauto (o‘z. 370 km) Syerra-Maestra tog‘laridan boshlanadi. Qishloq xo‘jaligining asosi-shakarqamish yetishtirish. Chorvachiligi, asosan, go‘sht-sut yo‘nalishida. Qoramolchilik, cho‘chqachilik, parrandachilik rivojlangan.

Kuba iqtisodiyoti asosan rejali iqtisodiyot ustunlik qiladi davlat korxonalari, aksariyat sanoat tarmoqlariga Hukumat egalik qiladi ishchi kuchining katta qismi davlat tomonidan ishlaydi.

1.1.-jadval.Kuba davlatining iqtisodiy ko‘rsatkichlari ma’lumotlarni World Bank Open Data saytidan foydalangan holda mualliflar tomonidan tuzildi.

YEAR	GDP, PPP (current international mln.$)	Industry (including construction), value added (annual % growth)	Goods exports (BoP, current US$)	Agriculture, forestry, and fishing, value added (% of GDP)
2000	114976	15,29510712	9287045820	8,11078389
2001	133438	15,37734629	8922759340	8,72483186
2002	148798	11,75712503	10018193941	7,99590909
2003	165846	9,211626985	13223380776	7,86220603
2004	186647	11,12527235	20595728373	7,12295799
2005	211172	10,527265	29693647519	6,36952302
2006	240981	13,36199504	39938585194	5,49583486
2007	269520	7,982747147	51953709284	5,66029152
2008	283754	2,542699737	67001557299	5,31580325
2009	289000	1,51115972	47909872863	6,14688499
2010	313824	7,415450131	62684092722	4,51052753
2011	344049	3,474837796	89062790048	4,98897416
2012	369966	1,897677777	86876287419	4,28833016
2013	417452	3,125740657	87699198139	4,50354557
2014	427478	1,759097117	70106327628	4,32955246
2015	407416	0,104753704	41647392523	4,71054742
2016	423833	1,710463417	37021558674	4,55600427
2017	448473	6,3000325	49469468607	4,51698454
2018	478084	4,455260088	59025316879	4,3958581
2019	508560	6,617818111	59541448681	4,46633596
2020	502316	3,054552778	44065071708	5,39128269

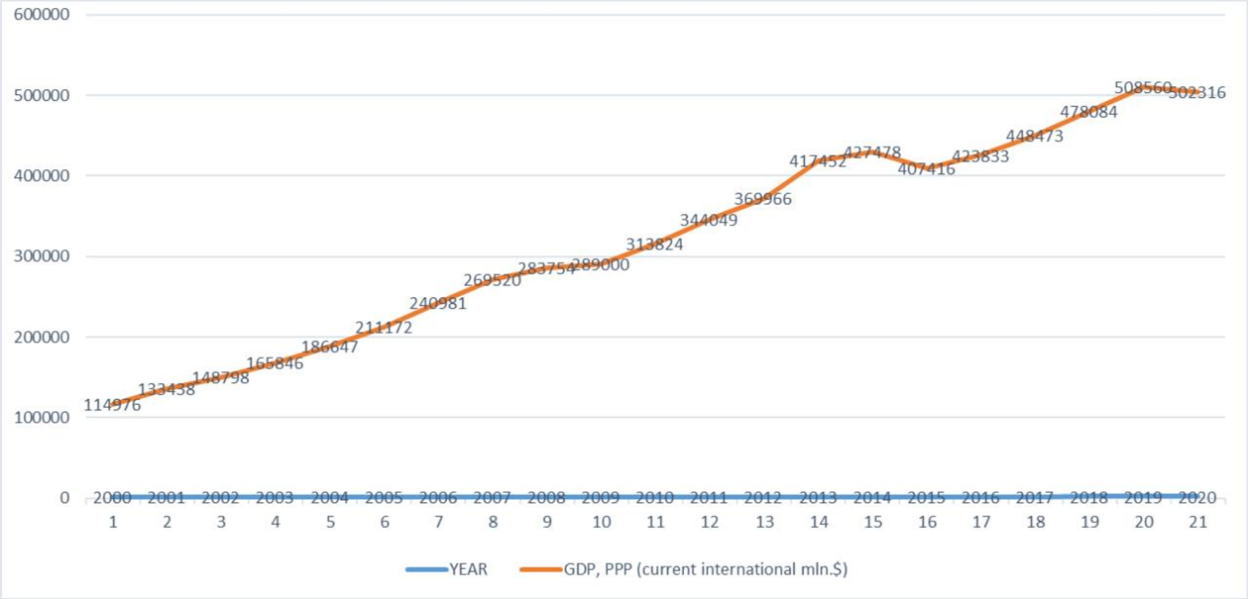

1.1.-rasm. Kuba Respublikasining YaIM sini 1995-2022 yilgacha bo‘lgan davr ma’lumotlaridan foydalanib, EXCEL dasturining “List prognoza” funksiyasidan orqali 2029 yilgacha prognoz tahlili qilingan.

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak Kuba agrar-industrial mamlakat. Davlat sektori sanoat ishlab chiqarishning hammasini, qurilish va savdoni, transportning 98% ni, qishloq xo‘jaligiga yaroqli yerdarning 80% ni o‘z ichiga oladi. Yalpi milliy daromadni hosil qilishda sanoatning ulushi 46%, qishloq, o‘rmon xo‘jaligi va baliq ovlash ulushi 15,9%. tashkil qilshi ham buni ko‘rsatib turibdi. So‘nggi vaqtlarda xalqaro sayyohlik rivojlanib, valyuta tushumlari manbalari orasida birinchi o‘ringa chiqdi.

Kuba Respublikasi 2000-2020 yillar orasidagi YaIM, sanoati, tovarlar eksporti va importi ko‘rsatkichlari ham tahlil qilingan holda ko‘rsatilib o‘tildi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. https://data.worldbank.org/
2. https://www.wikipedia.org/
3. A.V.Vaxabov, D.A.Tadjibayeva, SH.X.Xajibakiyev. Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Darslik. Toshkent-2015. 584 b.

4. A.V.Vaxabov, Sh.X.Xajibakiyev. Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar. O‘quv qo‘llanma. Toshkent-2014. 320 b.
5. Xaydarova K. A. Globallashuvning O'zbekiston kimyo sanoati korxonalarida marketing strategiyalarini tanlashga ta'siri // Zamonaviy fan va tadqiqotlar. – 2025. – V. 4. – No 2. – B. 1237-1240
6. Хайдарова К.А. Важность маркетинговых исследований в химической промышленности.//Biznes – Эксперт, Тошкент, 2023.- №12. -С.97-101.
7. Tulkunovna K. F. et al. RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANISHNING ZAMONAVIY BOSQICHI VA UNING KICHIK BIZNES RIVOJLANISHIGA TA'SIRI //Proceedings of International Educators Conferenc